N° 2027

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franko door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 22 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 December.

De zitting van gisteren werd geopend door eene redevoering van den minister van Finantiën, die wij laten volgen, gelijk zij ons is geworden. De minister bestrijdt de voordragt hoofdzakelijk, omdat zij niet zal baten daar, waar hulp noodig is, en omdat de schatkist de akcijnsen niet kan missen zonder *équivalent*. Hij meent dat over 1854 slechts te rekenen valt op een overschot van ruim 3 ton. Wij weten niet, door welke cijfergroepering de minister tot dat rezultaat komt. Maar het verschil tusschen zijne berekening en die der voorstellers is te groot, dan dat het geene opheldering zou behoeven. Wij wachten op dat punt de voorstellers. Ziehier inmiddels de rede des ministers, die wel een weinig te heftig en uit de hoogte spreekt:

Z. Exc. zegt, dat de beraadslagingen eene groote uitvoerigheid hebben erlangd: men heeft daarbij gesproken over het belastingstelsel, en bepaaldelijk over het akcijnsstelsel, over 's lands geluckigen toestand, alles in eenen zeer uiteenloopenden zin. Hij wenscht nu de meening der regering deswege bekend te maken, en nog eenige inlichtingen en ophelderingen te geven, waarvoor hij 't onderwerp geschikt acht.

Dat hij dit *nu* doet, is een gevolg daarvan, dat de werkzaamheden in de Eerste Kamer zijne tegenwoordigheid aldaar vereischen, zoodat hij de vrijheid heeft genomen thans alreeds zijne beschouwingen over het voorstel hier te doen kennen.

Z. Exc. wil het niet ontveinzen, dat hij het onderwerp voor uitgeput beschouwt, en het lot van het voorstel hem niet meer twijfelachtig voorkomt: de juiste strekking daarvan is [illegible] gesteld; het ontsproot uit eene zucht om de regering te bemoeijelijken en wat de opgegevene bedoeling betreft, heeft het den toets in waarheid niet kunnen doorstaan.

Immers gaf men voor, dat het moest strekken tot leniging van den nood der mindere klassen; doch er is door cijfers en feiten aangetoond, dat het veeleer eene bespotting der mindere klassen was. Men moest zelfs tot de erkentenis komen, dat de druk, waarover geklaagd wordt, niet kon worden weggenomen door de Regering.

Men is echter verder gegaan: men heeft niet zoozeer den [illegible] als doel, maar sommigen hebben [illegible] de verbetering der volksvoeding.

De minister wil niet [illegible] zulke redevoeringen op de mindere [illegible] nen; hij zal daarover niet uitweiden, [illegible] wil hij konstateren, dat aan dit voorstel, door de gehoudene beraadslagingen zelve, alle grondslag [illegible] opzigt is ontvallen; dat, wel verre dat het zou zijn een [illegible] van «ekonomische wijsheid» gelijk men het genoemd heeft, het veeleer begraven; aan de vergetelheid prijs moest worden gegeven; en dat het beter ware voor de voorstellers dat zij er nooit over hadden gesproken; beter voor hen niet alleen, maar ook beter voor het land, omdat nu bij de natie voedsel aan het denkbeeld is gegeven, dat er voortdurende afschaffing van belastingen mogelijk is, en dat de regering meer kan doen dan zij gedaan heeft, en dergelijke redeneringen worden gehoord, die het volk in dwaling brengen.

Wat is uit het gesprokene echter gebleken? — dat de cijfers, voor het minst genomen, onjuist zijn; hetgeen de minister op enkele punten slechts zal aanwijzen. Hij komt op tegen de voorstelling, in de memorie van Beantwoording, alwaar gesproken wordt van het achterblijven der regering, en over den pligt, die alsdan op de vertegenwoordiging zou rusten, om voor te gaan, en waar gezegd wordt, dat overal elders dan hier te lande de Regeringen anders denken over het vraagstuk tot het goedkooper doen worden van de levensbehoeften.

De minister zegt dat het bevreemding moet wekken, dat de voorstellers wijzen op nalatigheid in dezen: hadden zij niet in de jongste jaren het beleid in handen, en moet dan niet allereerst de nalatigheid aan hen zijn te wijten? En heeft de tegenwoordige regering niet door het besluit van 15 Sept. alles gedaan voor de bevordering van meerdere aanvoeren? Ook die maatregel wordt door de voorstellers met geringschatting bejegend, en door niet-afdoende redeneringen veroordeeld, met veronachtzaming van doel en werking van den maatregel. Tastbaar onjuist is ook de redenering van de voorstellers, dat de afschaffing van het tonnegeld meer zou baten, dan de afschaffing van het invoerregt. De Minister betoogt het tegendeel en staaft dit met te wijzen op de uitkomst van den maatregel. Er blijkt uit, dat zoowel de algemeene invoer als de invoer tot verbruik van granen meer dan het dubbel is vermeerderd in de maanden Oktober en November 1853 in vergelijking met diezelfde maanden van 1852. De Natie zal dan ook begrijpen, dat het niet in de magt der regering is om de duurte te verhinderen; hare taak is, alle beletselen weg te nemen, die zich tegen den aanvoer nog opdeden, en dit *is* geschied, in tijds geschied.

Gaven de voorstellers middelen aan de hand, om de duurte te stuiten? Neen. Maar zij brengen de quæstie op een terrein van bespiegeling en afgetrokken begrippen van staatshuishoudkunde, vraagstukken, die later bij andere gelegenheden waren te onderzoeken. — Bij vergelijking van sommige zinsneden der mem. v. beantw. schijnt het Z. Exc. toe, dat de voorstellers zelven inzien, dat de duurte, nu vooral zoo nijpend, niet door de wetgeving kan verholpen worden; maar zij wenden nu den boeg om en werpen zich op het argument der slechte volksvoeding.

De minister komt tot de becijferingen nopens den prijs van het vleesch te Londen, en hier te lande; en wederlegt de cijfers der mem. v. beantw. Evenzeer bestrijdt [illegible] geld; want het blijkt dat in de jongste jaren de tonnemaat der ingeklaarde schepen alleraanmerkelijkst is toegenomen; maar dan moet men ook niet door valsche geruchten onze benijders in de hand werken.

De minister wederlegt de cijfers der mem. v. beantw., waarin de onkosten tusschen Rotterdam en Antwerpen worden vergeleken, ten nadeele der eerste. Hij verklaart deze en nog andere berekeningen ten eenemale in strijd met den waren staat van zaken, z. i. volgt uit de ware cijfers, dat de vergelijking integendeel ten voordeele van Rotterdam is. —, Het betoog strekt tot wederlegging van de stelling dat de legale onkosten in onze havens hooger zijn, dan elders; dat zelfs de partikuliere kosten niet hooger zijn, maar al ware dit zoo, daarin kan de afschaffing van het tonnegeld niet voorzien.

Bovendien, als wij het tonnegeld afschaffen, zullen het andere handeldrijvende staten ook doen, en wat zal dan de uitkomst zijn? Voor beide schatkisten een verlies van een aanmerkelijk inkomen, niets anders. Het onderwerp vordert echter naauwlettende beschouwing. Ware het inderdaad een hinderpaal, dan zou de regering niet aarzelen dien weg te nemen, al ware het ook met groote opofferingen gepaard; maar het schijnt nog allezins aan twijfel onderhevig of op dit oogenblik, vooral bij den grooten bloei van handel en scheepvaart, en bij de ontzettend hooge vrachten, die onverwijlde noodzakelijkheid bestaat, om, zonder nader onderzoek, voetstoots, in deze te beslissen. Z. Exc. zegt evenwel, dat de regering daarop belangstellend het oog zal gevestigd houden.

De minister zal niet bij meerdere punten stilstaan; het zou zijn nuttelooze verlenging van de beraadslagingen; hij gelooft door het aangevoerde thans alles in een geheel ander daglicht te hebben gesteld.

Zij althans, die juist niet alle middelen willen afsnijden, welke zouden kunnen strekken om aan het lot der nijvere en behoeftige klassen te gemoet te komen, juist zij, die wenschen iets te doen, zullen zich wel wachten hunne stem aan het voorstel te geven.

Het voorstel, zoo volgt de minister, is in lijnregten strijd met het waarachtig belang van allen; het kan geen verligting aanbrengen, en zoo al, dan zeker niet ten bate van die standen, welker lot men lenigen wil; die mogelijke verligting zou altoos komen ten bate van de standen, die er geen aanspraak op hebben, en ook niet maken. Maar bovendien, de afschaffing van den akcijns kan geen invloed op den prijs uitoefenen.

De minister komt nu tot den finantiëlen grondslag van het voorstel: de overvloed der schatkist, waarvan men gewaagd heeft. Hij gaat de redeneringen en cijfers der voorstellers na, wederlegt de gevolgtrekkingen daaruit en wijst daarbij o. a. op de schaduwzijde, welke geen behoedzaam staatsman en financier mag voorbijzien, en dit te minder, omdat het toch onbetwistbaar is, dat er zoowel hier te lande, als in Indie, meerdere uitgaven noodig zullen.

In den loop dezer redeneringen wijst de minister er op, dat er over 1853 vermindering van koffijoogst op Java is aangekondigd, ook sluit de twijfel aan de waarschijnlijkheid van daling der koloniale produkten, — evenwel de mogelijkheid daarvan niet uit. Ook hier spreke de ondervinding.

Hoe is 't nu met de bewering gelegen, dat wij 16½ ton kunnen missen? De minister zegt: ja als wij het kapitaal willen aanspreken, maar niet als men alleen de uitkomsten in aanmerking neemt. Vooreerst nam men als grondslag van berekening de uitkomst van eenige zeer *voordeelige* jaren. — Dat strookt niet met wat de voorzigtigheid gebiedt. Als men de thans aangenomen begrooting nagaat, met de uitgaven, die er nog bij zullen komen, en nu reeds bekend zijn, dan bedragen de uitgaven *f* 71,503,186; de middelen *f* 71,833,752 zoodat over 1854 alleen te rekenen valt op een overschot van *f* 325,565, onder *gewone* omstandigheden, en hoe wil men dan 16½ ton afschaffen? Dit voert hem natuurlijk terug tot het onraadzame van den maatregel, dat z. i., te meer uitkomt, als men meer dan de voorstellers gedaan hebben, het oog slaat op de wisselvalligheden, [illegible] en ook, daarop dat de duurte der levensmiddelen noodwendig eene afneming van het verbruik moet ten gevolge hebben. Het is dus volgens Z. Exc. te voorzien, dat de akcijnsen minder zullen opbrengen; hetgeen hij staaft met het jaar 1847 en 48, toen de middelen verre beneden de raming bleven.

Voorts wijst de minister op de verwikkelingen van staatkundigen aard in Europa en op de mogelijkheid altoos, dat die tot buitengewone onkosten voeren. Onder zulke omstandigheden, die ieder in 't oog vallen, moet men de uitzigten niet al te gunstig schetsen; want men lette er wel op, dat de naaste toekomst bezwaren kan opleveren, welke niet te ligt kunnen geschat worden.

De minister herinnert er nog aan, dat de wezenlijk goede finantieele toestand des lands voornamelijk een gevolg is van de inachtgenomen behoedzaamheid en spaarzaamheid, hij heeft dat altijd toegejuicht, maar nu moet men ook de ruimere middelen besteden aan wat nog verachterd is in slechtere jaren; daarin moet voorzien, dat moet hersteld worden. Men zal daarmede voortgaan; doch indien oorlog en marine meer uitgaven zullen vorderen, dan zullen er hoogst aanmerkelijke sommen mede gemoeid zijn.

Maar al ware dit niet noodig, zou het dan nog raadzaam zijn tot eene afschaffing van belasting over te gaan, *zonder equivalent?* De minister gelooft het niet.

Wat, vraagt hij, bedoelden de voorstellers?

Eerst, ontheffing in den nood; *later*, betere volksvoeding. — Maar het is een greep in het belastingstelsel, waarvan zij de grondslagen willen omkeeren; waarvan de gevolgen niet zouden zijn te bepalen.

De minister zal niet spreken over vertrouwen of wantrouwen in hunne personen; maar hij koestert wantrouwen in hunne rigting wat het finantieele betreft, die kan voeren tot uitputting der schatkist, en dus daartoe dat vele nuttige zaken zouden moeten achterwege blijven, dat zoo vele gewenschte verbeteringen in de gemeenschap in de vaart op de rivieren en wat dies meer zij, niet zouden kunnen worden verwezenlijkt. Zij allen, die nog voor het voorstel mogten gestemd zijn, mogen bedenken dat door de aanneming daarvan dit alles onmogelijk zou worden, of door die geanticipeerde uitputting der schatkist op de lange baan geschoven.

De regering oordeelt, dat der schatkist geene meer-

dere opofferingen behooren opgelegd te worden, en, daargelaten wat zou kunnen gedaan worden, acht hij het voorstel ondoeltreffend en ongeraden.

Bij de beraadslagingen over de begrooting heeft hij 't reeds gezegd, dat zij geene bepaalde toezegging doen *kan*. De regering zal *handelen*, geleid door het algemeen belang, door de innige zucht om het welzijn des vaderlands waarlijk te bevorderen.

De heer Thorbecke, op wiens zeer uitvoerige rede, voor zooverre hoorbaar, nader zal worden teruggekomen, heeft vervolgens het woord opgevat ter beantwoording van den minister van Finantien en van de overige bestrijders van het voorstel. Hij begon hoofdzakelijk met zich te beklagen over de beschuldiging, ook van de zijde van den minister, even als door andere sprekers, tegen de voorstellers kenbaar gemaakt. Hij kwam inzonderheid op tegen het verwijt, alsof de strekking van het voorstel zou zijn bemoeijelijking van het tegenwoordig gouvernement. Wat men zich bepaaldelijk bij het voorstel ten doel gesteld heeft, is spoediger te doen plaats hebben wat misschien door de regering later zou kunnen worden beraamd. Het verwijt, ook in de stukken opgenomen, dat het voorstel het vermoeden zou wettigen eener politieke demonstratie van de zijde der voorstellers, wordt door den spr. wederlegd door de opmerking, dat de voorstellers niet kunnen gezegd worden eene bepaalde oppositie te voeren tegen de regering en doet hij daarbij de punten kennen, waaruit tusschen het vorig en het tegenwoordig gouvernement overeenstemming van inzigten blijkt, ook volgens de eigen verklaringen van het tegenwoordig gouvernement, immers van eene tegenovergestelde rigting zijn de bewijzen niet geleverd. Naar den zin en strekking van het hieromtrent in de Grondwet voorkomend artikel, betoogt hij, dat in het nemen van het initiatief tot het doen van een voorstel niets vijandigs tegen de regering kan gelegen zijn. Eene vergadering, zoo weinig zelfstandig, dat ze, op grond van dat artikel, geen voorstel van twee leden zou willen aannemen, zou door eene zoo slaafsche volgzaamheid aan de regering, niet handelen in 't algemeen belang, en een ministerie, dat zoo zwak was om in elk voorstel van die zijde eene wonde te zien, die men het zou toebrengen, verdient niet aan 't hoofd van het land te staan.

Vooral keurt hij af, dat men zich tegen het voorstel, zoowel in de stukken, als bij monde verklaard heeft, op grond der *personen* die dat voorstel hebben gedaan; zulke wijze van handelen achtte hij niet in overeenstemming met de parlementaire diskussie. Mogt men het afkeuren, op grond dat het van eene bepaalde staatkundige partij afkomt, van eene rigting, die weder aan het bewind zou willen komen, dan is geen beter middel, dan om het aan te nemen. Want door eene verwerping zou die partij dan versterkt worden. De woorden, door den heer Schimmelpenninck gesproken, alsof de voorstellers wraakzucht wilden koelen en gekrenkte eerzucht het vieren, achtte hij niet waardig maar ook ten onpasse. Het vorig bewind heeft het bestuur van zaken nedergelegd. Waarom? Omdat het hoofd van den Staat omtrent een der edelste vrijheden der Natie een anderen raad meende te moeten volgen. De rigting van het vorige bewind heeft echter diepe sporen nagelaten, waarvoor nijd en partijzucht moeten stilzwijgen. Wat den politieken toestand buiten 's lands betreft, deze grond, *tegen* het voorstel aangevoerd, pleit juist *voor* hetzelve. Die toestand drukt toch *nu reeds* op de nijverheid en den arbeid, en het voorstel heeft juist ten doel de voortbrengende kracht der Natie te sparen en te gemoet te komen.

Tot het voorstel overgaande, heeft spr. aangetoond, dat het daarbij geldt een *begin* van verbetering van het belastingstelsel. Ons belasting-stelsel strookt niet met den tegenwoordigen toestand der maatschappij. Dat stelsel is, blijkens de ondervinding, thans in vele opzigten bedorven; men heeft te veel gezien, *wat*, niet *hoe* het opgebragt heeft, waarbij noch het voordeel van het volk, noch dat der schatkist is betracht. Het gebruik der noodzakelijkste behoeften neemt meer en meer af. Dat stelsel, waaromtrent hij in nadere bijzonderheden treedt behoeft eene hervorming, en dat wel in dier voege, dat het de produktie vrijlaat en de mededinging zoowel naar binnen als naar buiten in de hand werkt. De gemeentewet heeft reeds de akcijnsen binnen eene naauwe grens beperkt. Het voorstel strekt dus om de konsumtie binnen's lands te bevorderen; den toestand der middelklasse te verbeteren, eene verligting aan te brengen aan den gedrukten middenstand, dat aan de armoede [illegible] een krachtiger voedsel te verschaffen, dan het thans gebruikt.

De minister van Buitenlandsche Zaken heeft den spr. beantwoord op de bewering, dat er *geene bewijzen* zouden zijn geleverd, dat *dit* ministerie eene andere rigting volgt dan het vorige. Hij spreekt die meening bepaald tegen, en wijst zoowel op het programma van dit ministerie uitgegaan, als van zijne nadere verklaringen. Een en ander bevatte juist de afkeuring der rigting van het vorig ministerie, en de veranderde rigting heeft ook steun gevonden bij de natie en hare vertegenwoordigers. Hij bewijst dit nader uit het verhandelde over de wet nopens de kerkgenootschappen en wat het gouvernement verder voornemens is te doen. Het zal in de toepassing der Grondwet noch reaktionnair zijn, noch een te snellen gang in acht nemen. Hij onderzoekt verder, of het voorstel is eene daad van oppozitie. Hij beschouwt dit als zoodanig, doch verheugt er zich over. Hij zou het ongelukkig voor het land beschouwen, wanneer alles zoo eenstemmig werd behandeld, dat er niet meer werd gediskussieerd. Hij acht zich gelukkig de oppozitie in het open veld te ontmoeten, en heeft daarom alles gedaan, om de *prise en consideration* te doen aannemen.

Nadat de heer Thorbecke den minister beantwoord en deze mede gedupliceerd had, is tot eene avondzitting besloten met 46 tegen 19 stemmen.

Avondzitting van Dingsdag 20 December.

In die zitting zijn de beraadslagingen voortgezet.

De heer van Bosse heeft het voorstel zeer breedvoerig verdedigd en daarbij de bedenkingen wederlegd, die daartegen waren ingebragt, hetzij uit een politiek oogpunt, hetzij uit een algemeen finantieel oogpunt en hetzij op grond van den inhoud van het voorstel zelf.

De Minister van Justitie heeft den spreker beantwoord en op nieuw uit verschillende hoofde, voorzigtigheid aanbevolen, ten einde de pas herstelde finantien niet op nieuw in ongunstigen toestand te brengen.

De heer van Bosse heeft daarop gerepliceerd, waarna er eene woordenwisseling tusschen den minister van Finantien en de heeren van Bosse en Hugenholtz over de berekening van het tonnengeld ontstaan is.

Ten bij 11 ure is de zitting gesloten, zullende, morgen ten 12 ure de beraadslagingen over het voorstel worden voortgezet, daar de ministers in den voormiddag bij de algemeene beraadslagingen over de staatsbegrootingen in de Eerste Kamer moeten tegenwoordig zijn.

De redevoeringen van de heeren Thorbecke en van Hall, met een uitvoerig verslag van de zitting van gisteren avond, geven wij morgen in een bijvoegsel.

Men schrijft ons uit 's Gravenhage, 19 December:

»Gisteren avond werd in de Hofkerk een plegtig *Lof* met *Te Deum* gezongen. Z. Hoogw. de Bisschop knielde met eene talrijke priesterschaar voor het rijk versierde altaar neder. Een sierlijk bisschoppelijk troongestoelte verrees aan de Evangeliezijde. Na het Lof schetsid Z. Hoogw. voor de toegestroomde menigte het herstel der Bisschoppelijke Hierarchie en de verschijning van den eigenen Bisschop als eene eerste rede van dankbaarheid, en het geluk wat den vormelingen ten deele viel, gaf Z. Hoogw. als eene tweede rede van erkentelijkheid aan. Waarna de lofzang *Te Deum* gezongen werd, en met het loflied dat er opging, steeg ook het dankbare hart der opgetogene geloovigen tot God omhoog.

»De Maandag mogt getuige zijn van het hooge belang, dat de Bisschop in de Vereeniging van den H. Vincentius stelt. De H. Mis, door Z. H. W. in de Hofkerk voor die Vereeniging opgedragen, werd door een groot getal van belangstellende geloovigen bijgewoond. De schoolkinderen zongen onder dezelve eenige godsdienstige gezangen, die, ook wegens de uitvoering, bijzonder stichtend waren. Het was voor de leden een der gelukkigste dagen, daar zij den beminden Kerkvoogd ook in de verschillende vertrekken hunner liefdadige inrigtingen mogten ontvangen, en voor de armen, daar op dat oogenblik te zamen gekomen, zal het eene blijde herinnering blijven, hoe zij, weenend van aandoening, den Bisschop, die zich zoo gaarne ook den hunne noemt, als eenen minzamen vader in hun midden zagen verschijnen.

»Op Dingsdag zal Z. H. W. in het liefdegesticht van den H. Willebrordus de H. Mis opdragen.

»Zoo zal dan in deze stad iedere vereeniging van katholieke liefdadigheid het geluk hebben genoten, om den liefdevollen Bisschop, als eenen Apostel van Liefde in haar midden te mogen ontvangen."

Z. M. heeft goedgevonden tot burgemeester der gemeente Wolphaartsdijk te benoemen H. van Strien HWz.; tot burgemeester van Budel J. C. A. Rutten, secretaris dier gemeente.

De rivier voor Rotterdam bleef ook heden drijvende; het drijfijs was nieuw en veelvuldiger.

Voor Gorinchem zat den 19 de rivier geheel. Het ijs is reeds zoo sterk, dat men met paard en kar van Woudrichem het gepasseerd heeft. Evenwel is het zoo sterk niet van Sleeuwijk naar Gorinchem, daar men toen nog schietschouwen gebruikte, die aan de kanten door het ijs zakten; echter zou men heden een pad leggen.

Ook voor Arnhem heeft de Rijn zich vastgezet; de gemeenschap met de overzijde heeft echter bij voortduring met de veerpont plaats.

Voor Tiel heeft zich het ijs in de rivier den 18 gezet. De meeste in het ijs bevroren schepen liggen nog aan de kade. Zoo ook de stoomboot *Admiraal de Ruiter*, waarvoor men een soort van noodhaven graaft.

LEYDEN, 18 Dec. Heden heeft eene kommissie van drie studenten aan den heer Gevers van Endegeest, curator van de Leydsche Hoogeschool, een adres van de studenten van deze Akademie overhandigd, waarbij de curatoren worden uitgenoodigd gevolg te geven aan het door den heer Gevers in de Tweede Kamer gedane beroep op de deelneming van bijzondere personen tot de oprigting van een sterrekundig Observatorium te Leyden. Bij de openbare beraadslagingen in de Tweede Kamer over de begrooting van het Departement van Binnenl. Zaken, heeft namelijk de heer Gevers van Endegeest den wensch geuit, dat, naardien de Regering niet genegen scheen te zijn de niet onbelangrijke sommen voor een Observatorium te Leyden af te staan, door eene inschrijving eenige gelden zouden worden bijeengebragt, opdat de Regering in staat zou zijn het aan te vullen. De kommissie had in last namens de studenten mede te deelen, dat uit de algemeene kas van het studentenkorps eene som van *f* 500 was afgezonderd, als eene eerste bijdrage voor het op te rigten Observatorium, en dat er buitendien besloten was aan ieder student in het bijzonder de gelegenheid te geven door eene inteekenlijst van zijne persoonlijke deelneming te doen blijken.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 20 December.

In deze zitting zijn na langdurige beraadslaging aangenomen:

1°. het wets-ontwerp tot bekrachtiging eener met de Nederlandsche Handel-Maatschappij gesloten overeenkomst met 30 tegen 2 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Swinderen en Borski;

2°. de wets-ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen in onderscheidene provinciën; en

3°. het wets-ontwerp tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der domeinen, en de gemeente Rucphen, alle met algemeene stemmen.

Morgen zal de Vergadering in behandeling nemen de begrootingswetten voor 1854, waaromtrent heden verslag door de Kommissie van Rapporteurs is uitgebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Dec. De tijdingen van het oorlogs-tooneel hebben eene andere wending genomen en luiden thans meestal in het voordeel van Rusland. De meeste dier tijdingen komen over Weenen.

Men blijft steeds verzekeren dat de Sultan genegen is tot vredesonderhandelingen en volgens eene depêche van Lord Redcliffe, de Engelsche gezant te Konstantinopel zou er alle hoop bestaan dat de Porte de kollektieve nota der Weener konferentie zal aannemen. Het blijft echter nog altijd twijfelachtig wat er van al deze geruchten waarheid is, en sommigen koesteren bij voortduring het niet ongegronde denkbeeld dat de Oostersche aangelegenheden, door middel der diplomatie nog meer verward zullen worden.

— Aangaande het gebeurde te Sinope leest men in een depêche uit Odessa, onder de schepen die in den grond zijn geboord, bevindt zich ook een koopvaardijschip onder Engelsche vlag. De Turksche admiraal Osman-Pacha is gekwetst in handen der Russen gevallen. Men zegt dat de stad Sinope vernield is.

— Men leest in de *Opinione* van Turin: »sedert eenige dagen loopt hier een gerucht dat het gouvernement een konkordaat met het Hof van Rome heeft gesloten. Men geeft zelfs de voorwaarden op. Naar hetgeen wij uit den mond van goed onderrigte personen vernomen hebben, kunnen wij verzekeren, dat het verhaal geheel bezijden de waarheid is. — De *Parlamento* geeft dezelfde verklaring.

— De *Indépendance Belge* maakt met grooten ophef gewag van de opening der Sardinische Kamers, welke door de nieuwe verkiezingen geheel zijn zamengesteld in den geest van het bewindvoerende kabinet. De aanspraak des konings wordt bij uitstek geroemd, als zijnde niet alleen in een verzoenenden, maar in een zeer liberalen geest en den vorst waardig. Het valt wel eenigzins moeilijk om te vinden waar dat waardige eigenlijk gelegen is in een aanspraak, die door het ministerie den koning in handen wordt gegeven om op te zeggen. De *Indépendance Belge* ziet echter op dit punt nog al vrij scherp en zal het dus wel geweten; zij noemt dan ook de dag der Sardinische kameropening, alweder een schoone dag voor de liberale opinie en den konstitutionneelen regeringsvorm. Wat voorts door genoemd blad verder werd aangediend bevestigt het vermoeden, dat het Kabinet van Turin op den ingeslagen weg voornemens is voort te gaan en zich schijnt gereed te maken om de rol die de bureaukratie van het Groothertogdom Baden tegen de vrijheid der Kerk speelt, na te bootsen. Men weet dat het Belgische blad onder liberale gevoelens niets anders verstaat dan verzet tegen het gezag der Kerk en beperking of opheffing van hare regten.

— Bij voortduring worden er van wege de hooge Fransche geestelijkheid brieven van deelneming gezonden aan den Aartsbisschop van Freiburg.

ENGELAND.

LONDEN, 20 December. De *Times* meldt, dat de Parijsche maatschappij voor crediet op vast goed de toezegging heeft gedaan, om £ 2,200,000 te fourneren, als helft der nieuwe Turksche leening, onder voorwaarde, dat de tweede helft door de groote Londensche huizen zal geleverd worden; dat echter de geheele operatie daarna is mislukt, omdat Namik-pacha op het laatste moment niet heeft kunnen aantoonen, dat hij door zijne regering genoegzaam tot het sluiten der leening gemagtigd is.

— De groote Londensche bladen bespreken nog altijd het aftreden van Lord Palmerston en twisten met elkander over de oorzaak dier gebeurtenis.

Het is nog niet zeker wie Lord Palmerston zal vervangen. Lord Russel moet voor de hem aangeboden portefeuille hebben bedankt, waarop Lord Aberdeen haar aan Sir Georges Grey heeft gepresenteerd wiens beslissing men nog te gemoet ziet.

Het nieuws door den *Standard* verspreid, dat ook Lord Lansdowne tevens nog twee andere leden van het tegenwoordig kabinet, hunne demissie zouden hebben ingediend, wordt door den *Times* tegengesproken.

— Over Triest is de tijding ontvangen dat generaal Bebukoff den 2 dezer, de Turken voor Alexandropol geslagen heeft; de Russen hebben den Turken 24 stukken geschut met de bajonnet ontweldigd. De Turken tellen 1500 dooden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 19 Dec. Men leest in den *Wanderer*: Alles duidt aan dat men zich op ernstige gebeurtenissen moet voorbereiden. Al de commercieele betrekkingen tusschen Konstantinopel en de zuidelijke en westelijke steden hebben opgehouden; in de dorpen van Klein-Wallachije is het den boeren op doodstraf verboden, hunne woningen te verlaten.

De generaal Danneberg is sedert den 2 December te Bucharest. Van tijd tot tijd verneemt men van schermutselingen langs de geheele linie van den Donau. De Turken strijden met fanatieke woede.

Men heeft nog geen enkel krijgsgevangene van het Ottomanische leger te Bucharest gezien.

— Partikuliere berigten van Maltha dd. 14 dezer, melden, dat in de haven twee Hollandsche fregatten, een Oostenrijksche korvet, een Amerikaansche korvet en vele vreemde koopvaardijschepen liggen.

Het schip van H. B. M., Londen had den 9 Maltha verlaten naar Konstantinopel stevende; de *Agamemnon* was de haven binnengezeild.

Men heeft vernomen dat twee Engelsche koopvaardijschepen, geladen met steenkolen voor de Zwarte zee en aan een Maltheesch huis behoorende in het gevecht te Sinope zeer gehavend zijn.

— De *Russische Invalide* vult zijne kolommen met keizerlijke dagorders, betreffende de bevoringen en belooningen van eer aan krijgslieden geschonken, die zich in den oorlog tegen de Turken te land en te water onderscheiden.

Een keizerlijke ukaze beveelt het volgende:

»In de tegenwoordige omstandigheden hebben wij noodzakelijk geoordeeld het distrikt van Bessarabie en de gouvernementen van Chersonesus en Taurus in staat van beleg te verklaren. Het gouvernement van Taurus en een gedeelte van dat van Chersonesus zijn gesteld onder het kommando van den admiraal en adjudant-generaal Vorst Mentschikoff, het distrikt van Bessarabie en dat gedeelte van het gouvernement van Chersonesus op den regteroever van de Bug gelegen, onder het bevel van den generaal Osten-Sacken kommandant van de derde legerafdeeling.

»Wij geven den vorst Montschikoff en den generaal Osten-Sacken de vrijheid om gedurende den oorlogstoestand, gebruik te maken van al de regten toegekend aan den kommandant van een *afgescheiden korps*, door de *Ustaw* (militaire konstitutie van 1846). De uitvoerende Senaat is gelast de noodige maatregelen te nemen ter volvoering van dit bevel."

— Naar eene partikuliere korrespondentie van Odessa wordt te Sebastopel een reserve leger van 40,000 man, vereenigd, bestemd volgens sommigen, om eene landing nabij Varna te wagen, volgens anderen om het leger in Azie te versterken.

— 21 Dec. De *Oesterreichische Corr.* meldt, dat Persië door tusschenkomst van Prins Waronzoff aan het Russische gouvernement 30,000 man hulptroepen heeft aangeboden, met verzoek een Russischen bevelhebber aan het hoofd dier troepen te plaatsen.

FREIBURG, 15 Dec. Gisteren heeft de policie in de aartsbisschoppelijke kanselarij alhier een inval gedaan en alle hoeken en gaten naauwkeurig onderzocht. De policie verscheen in den persoon van den stadambts-assessor Eckert, van den policiekommissaris en de policiedienaars, vergezeld van handwerkslieden, om des vereischt deuren en sloten te kunnen doen openen, en wijders twee burgers als getuigen. Een der policiedienaren was voor den ingang van het gebouw op wacht gesteld, een andere halverwege in den gang; zij hadden bevel iedereen binnen- maar niemand uit te laten, ten gevolge waarvan twee inwoners der stad, die wegens zaken de kanselarij bezochten, aldaar een gedwongen verblijf van eenige uren moesten houden. Het onderzoek duurde van 2 ure 's namiddags tot 6 ure 's avonds. — Wat had nu de stads-direkteur Burger met zoo veel magtvertoon doen zoeken? Niets anders dan een *vlugschrift*, van niet geheel vier bladzijden groot, dat ten titel voert: »*Katholieken, weest op uw hoede!*" en dat van buitenlands ten getale van vele duizende exemplaren door het gansche hertogdom Baden niet alleen in de steden, maar in alle dorpen verspreid moet zijn geworden. Dat blad geeft het volk nopens de kerkelijke quæstie een *volkomen waar en duidelijk* overzigt; het schetst met krachtige woorden het pligtmatig, prijzenswaardig gedrag van den Aartsbisschop, stelt daar tegenover de handelwijze der Badensche bureaukraten, vermaant de Katholieken tot geduld en het gebed en doet ten slotte bemerken dat het eenige middel dat zij ter hulp mogen nemen, bestaat in het doen van betamelijke voorstellingen aan Z. K. H. den Regent. Het blad is om zoo te spreken door onzigtbare handen verspreid; menigeen zal het in zijn huis hebben zonder het te weten. En zoo vond dan ook de policie in het schrijfkabinet van den direkteur der kanselarij Binkert, tot diens eigene verbazing, zeven exemplaren, het getal der aan de kanselarij werkzame ambtenaren en schrijvers. Binkert verklaarde in het proces-verbaal, dat hij van het aanwezen dier exemplaren niets had geweten, daar hij, alleen in het vertrek zijnde en terwijl de policie in de andere zalen der kanselarij met het onderzoek bezig was, ze ten minste in zijn zak had kunnen steken. Er kwamen vele lieden wegens zaken hem bezoeken en vaak werden dergelijke vlugschriften in zijne kamer neergelegd, als hij ze voor een oogenblik verliet, om bij voorbeeld akten te halen, gelijk hij dan ook niet minder dan 20 piëtistische traktaatjes van Mariot van Bazel te voorschijn bragt, welke hij natuurlijk niet voornemens was te verspreiden. Op de vraag van Binkert tot den assessor Eckert of het op *regterlijk bevel* was dat men tot het doen van *huisonderzoek* overging, antwoordde de laatste, dat hij *stadsambtenaar* was, waarop voor den kanselarij-direkteur niets anders overbleef dan tegen die onwettige handelwijs een krachtig protest in het proces-verbaal te lasschen. Of hij nu in de gevangenis zal gebragt worden, gelijk andere hier woonachtige lieden, bij welke de policie het bedoelde of iets dergelijks verboden vlugschrift vond, zal men moeten afwachten. Het zal intusschen geene bevreemding baren, indien deze policiemaatregelen ten gevolge hebben, dat het vlugschrift in een tweeden druk ten getale van 10 tot 12000 exemplaren door het land verspreid wordt. Men kan niet iedereen door een policiedienaar doen vergezellen en om allen die het blad bezitten of gelezen hebben op te sluiten, daartoe ontbreken gevangenissen.

Sedert vier weken is mij voor de eerste maal weder een nommer van de *Deutsche Volkshalle*, (283 van 10 Dec.) onder de oogen gekomen. De bemerking van den Badenschen korrespondent, dat de nu *geoorloofde bespreking* der kerkelijke quæstie in binnenlandsche bladen, slechts *in den zin der regering* zal mogen geschieden, is volkomen waar: een aan de redaktie der *Freiburger Zeitung* ter plaatsing gezonden tegenstrijdig artikel, wordt niet alleen niet opgenomen, maar het mag evenmin tegen betaling der advertentie worden geplaatst. Terwijl bij het *Frankfurter Journal Kerkvijandige* bladen, gelijk het *Frankfurter Journal* en de *Swäbische Merkur*, mogen de onbeschaamdste en lasterlijkste artikelen behelzen, terwijl op al die bladen die moedig en betamelijk voor de vrijheid der Kerk spreken, beslag wordt gelegd en aan eene regterlijke vervolging worden overgegeven. Is het in die omstandigheden bevreemdend dat de katholieke bevolking begeerig naar vlugschriften grijpt en deze een invloed hebben, die den invloed van vreedzame vertoogen geheel vernietigt? Zeker bladen kunnen niet ophouden te verzekeren, dat het Badensche volk geheel tot de regering overhelt, omdat het rustig blijft. De schrijvers dier bladen schijnen zich te verbeelden dat de Katholieken handelen moeten gelijk de vrijscharen, namelijk door vooral kielen aan te trekken, kalabriershoeden op te zetten, zeisen met hanenveeren te versieren en van Constanz, in een als een sneeuwval aangroeijende bende op Karlsruhe los te stormen. Door zulke domheden zullen de Badensche Katholieken hunne goede zaak niet bederven; wie echter beweert dat zij tot de regering overhellen, en zich tegen den Aartsbisschop verzetten, deze liegt zich zelven voor en anderen. Juist de rustige kalme houding der Katholieken is voor de regering heilloos, wijl de haar niet genegen zinde volksstemming dagelijks in en uitwendig toeneemt. Er behoeft volstrekt geene buitenlandsche tusschenkomst (de Apostolische Stoel natuurlijk daar buiten gelaten) om een einde aan de Badensche kerkquæstie te maken, namelijk als het zich bevestigt, gelijk uit Stuttgart geschreven wordt, dat de koning van Wurtemburg den bisschop van Rottenburg, *de regten der Pruissische Bisschoppen* heeft toegestaan, mitsdien al de regten welke de Bovenrijnsche Bisschoppen begeerd hebben.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 December. De kroonprins van Portugal wordt alhier verwacht. Het gerucht is in omloop, dat hij met de dochter van onzen Koning in het huwelijk zal treden.

STADSNIEUWS.

In de 232ste Staats-Loterij zijn in de 1e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N° 3875, 9847 en 14920 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 December.

BEVALLEN (17 Dec.): D. L. H. A. van Bottum, geb. Goskoop, Z. - E. F. Oostmeijer, geb. Brouwer, Z. — (19 Dec.): P. M. Hoffman, geb. Reyzinghs, D. — (20 Dec.): E. F. Pastoir, geb. Luder, D.

OVERLEDEN (14 Dec.): A. F. Klimp, 3½ j. — (18 Dec.): J. Flendrie, 54 j.

Heden, 20 Dec., teekende de Thermometer-Schaal Fahrenheit:

	's avonds	8	ure	32	graden.
21 Dec.	's nachts (laagste stand)			23	»
	's morgens	8	ure	23	»
	's middags	12	»	29½	»
	's namiddags	4	»	29½	»

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55⅝	Livorno	2/m.	*f* 38¾
»	zigt	» 55⅝	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.85
»	4/m.	» 55⅜	Weenen	6/w.	» 30
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg	»	» 35½
Cadix	»	» 242	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 239	Hamburg	2/m.	» 35 1/16
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 40½	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» 40¾	»	zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam	»	¼

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		20 DEC. 4½ u.	gebl.	21 DEC. 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	61⅞	61 15/16	62 [illegible]	[illegible]
[illegible]	3 »	74½	74 1/16	74⅝	
Dito Dito	4 »	93¼	93 5/16	93¼	93¼
Dito Dito	4 »				
O. I. Leening 1844	4 »	[illegible]	93¾	[illegible]	
Amortis. Syndic.	3½ »	[illegible]			
Handel-Maatschappij	4½ »	125			
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »				
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien	» »				
BELGIE, Obligatien 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »				
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »				
FRANKRIJK, Obligatien	3 »				
SPANJE Nieuwe	1 »	21 1/16	21 1/16	21½	
Dito	3 »	45½			
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	41 1/16	41 1/16	41½	
Coup. Remijzen		5¼	5¼		
Amortisabele Schuld	»	14½			
PORTUGAL te Londen	5 »	37½	37⅝	37 [illegible]	37 [illegible]
Dito uitgestelde	»		15¼		
Rust. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	105½	105¼		
Dito Dito 1828 en 1829	» »	103½	103½	103½	
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »				
Dito	4½ »	93			
Dito bij *Hope*	4 »	86½	89		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »		87½	87½	
Dito bij id. 5de Serie	4 »				
Cert. te Hamburg	5 »				
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »	59½			
POLEN, Certifikaten	4 »				
Dito Aand. à fl. 500		160			
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	76½	76½	76½	
Dito 1852					
Dito 1847	2½ »	39½	39½	39½	
Dito 1851	2½ »	39½	39½	39½	
Dito 1849	5 »	91½	92		
Ween. Bank bij *Goffen C°.*	» »				
Dito	4 »				
Letter B	5 »	91½	92		
Aand. met Loting fl. 500	» *f*				
Nieuwe dito » 250	»	95½			
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5 »	95½			
Dito Leening 1843	5 »				
PERU	4½ »	65	66	66½	66½
MEXICO Nieuwe	3 »	22 1/16	22½		
VENEZUELA à £ 100	3½ »				
GRENADA à £ 100	2 »	21			
Dito Uitgestelde		8			
ECUADOR à £ 100	»		3 11/16		

Mexiko onbepaalde 22½.

Onze binnenl. fondsen vonden heden tot betere prijzen onderscheidene koopers. Buitenlandsche bleven meest alle iets vaster dan gisteren; alleenlijk werden Portugeesche en Peruanen tot merkelijk hooger prijzen van de markt genomen, blijvende de eerste ¼ en de laatste ruim 1 pCt. hooger.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt, Prolongatie 4 pCt. Diskonto 3 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 54½, 1840, 1842 4½ pc. 96⅛; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21½; Binnenl. 3 pc. 42⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 80⅝.

PARIJS, 20 Dec. Fransche 3 pc. 75.10; 4½ pc. 102.—; Spanje 3 pc. Binnenl. 42¾; id. 1 pc. 22; Russen 4½ pc. —; Met. 5 pCt. —; Romeinsche Leening 1850 93.

LONDEN, 20 Dec. Cons. kont. 94⅜ a —; op tijd 94⅜ a —; Braz. 97 a 99; 1829/39 98½ a 99½; 1852 93 a 95; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 102 a 104; Ecuad. 5⅛ a 5¼; Gren. 21¼ a 21¾; Uitgest. 7¾ a 8; Mexiko Nieuwe 24⅛ a 24⅜; Peru 4½ pc. N 65⅜ a —; Uitgest. 47 a —; Rusl. 1822 5 pc. 112½ a 113½; (N.) 4½ pc. 98¼ a 98¾; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 42¼ a 42¾; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22 a 22¼; 3 pc. 46¼ a 46¾; Coup. cert. 5⅛ a 5¼; Passive 4⅝ a 4⅞; Holl. 2½ pc. 64¼ a —; id. 4 pc. 96½ a —; Venez. 31 a 33; Uitg. 13 a 14; Wissel op Amst. *f* —,—; 3/m. —,—; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 20 Dec. Met. 5 pc. 93¼; Bank-Aktien 1377; Loten fl. 250 —; Wissel op Londen 11.17, Zilver 15¼.

FRANKFORT, 20 Dec. Met. 5 pCt. 80⅛, W. Bank-Aktiën 1400, W. Loten fl. 250, —; Spanje 1 pCt. 21⅞; id. 3 pCt. 41¾, Wissel op Weenen 102¾.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 25,45	a —	Pruissische . . *f*	3½	a —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	—,—	„ —
Div. in £St.	11,57½	„ —	Hamb. Russ.	37	„ —
Eng. Russen	—,—	„ —	Russ. in Z. R.	37	„ —
Fransche	55⅝	„ —	„ Pap. „	—	„ —
Belgische	55⅞	„ —	Pools. in Fl.	27¾	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,70	a	9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	»	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,65	»	11,75
» Pistolen	» 9,60	»	9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,35	»	9,45
Baren Goud en Specien a *f*.1442,60 per Ned. ℔ fijn	9½	a	10 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	»	1,77
Zilver 1000 à 950	*f* —,—	à	—,—
» 900 » 700	» 104,20	»	104,70

Het algemeen kantoor van administratie alhier, onder direktie van Stadnitski en van Heukelom c. s., heeft bekend gemaakt, dat de coupons van door hetzelve uitgegevene certifikaten van Russische Fondsen, verschenen 1/13 September 1853, van 5 pCt. in zilver, groot Rs. 12.50, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Ontvang- en Betaalkas, met *f* 23.69

Van Vloten en de Gijselaar c. s., hoofd-direkteuren van een administratie-kantoor op Russische Fondsen, hebben bekend gemaakt, dat van heden af, ten kantore van de Associatie-Cassa, zullen worden betaald de coupons der door dezelve administratie uitgegeven certifikaten 5 pCt. in zilver, verschenen geweest 1 September 1853, met *f* 23.58.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 20 Dec. Uit de eerste hand zijn verkocht 50/4 kn. Pecco *Congo* Thee, gemerkt *Albatross*, tot geheimen prijs.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 21 Dec. Heden verkocht van Rogge 115 ℔ Burgas *f* 298; de overige Granen zonder handel.

Op 9 vaten Olie in Dec. ek. 71 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 40¾; Vliegend *f* 39½; 1°. Mei ek. *f* 40⅜; Sept. *f* 38; Oct. *f* 38¼; Nov. *f* 38¼, ½; Dec. *f* 38½, ¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 30; Vliegend *f* 29¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 38½; Vliegend *f* 37.

ROTTERDAM, 20 Dec. Tarwe. 155/2 ℔ oude witbonte Poolsche *f* 490 partij; 160/2 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 490. — Rogge. 143/2 ℔ Eupatoria *f* 335; 142/2 ℔ Archangel *f* 325 partij. — Boekweit. Op 140/2 ℔ Rijn *f* 251.

ANTWERPEN, 20 Dec. *Granen.* Onze markt houdt zich zeer goed staande hoewel de omzettingen van weinig beteekenis zijn geweest.

LONDEN, 19 Dec. *Suiker. Ruwe.* Vreemde soorten zijn gevraagd en zeer prijsvast en zeilende ladingen zijn weinig voorhanden.

Koffij. De vraag is wederom zeer toegenomen en de prijzen zijn vooruitgaande. Native Ceylan 48 s. 6 d. a 49 s. voor goed, ord. Plantage soorten hooger gehouden.

Talk hooger. Petersburger 57 s. in loco.

Granen. Vreemde Tarwe met veel zaken tot eene verhooging van 4 s. Garst 3 a 4 s. hooger.

LIVERPOOL, 14 Dec. *Katoen.* Vaste markt, omzet 7000 balen

ZEE- EN SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, [illegible] December Volgens brief aan kapt. Dekker, voerende het schip Vijf Gebroeders, in dato Port Philip 23 September, heeft [illegible] Julij op 38° Z. Br. en 48° O. L., een [illegible] waardoor de kajuitspoort weg en de stuurman [illegible] de scheeps doctor over boord sloegen en er veel water in [illegible]

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 20 Dec. A. Lopi, Pilades, Bahia. — [illegible] Amsterdam, Ned. Oorl. Stoomschip, St. Thomas.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA; Vriendschap, Schuchard: 290 sch. Tin, N. H. M.: 2289 b. Bindrottingen, Hoogewerff en Chabot: 23 k. Gom Benzoen, van Overzee en Comp.: 64 legg. Arak, H. van Rijckevorsel: 61 k. Indigo, 12 b. Katoen, 1000 pd. Buffelhoorns, 617 kranj. Suiker, Hoffman Dorrepaal en Comp.: 6 ktj. Cochenille 2 ktj. Schildpad, 1115 kr. Suiker, Bos, van Maanen & Comp. 15 k. Indigo, 621 kr. Suiker, Ed. Serruijs; 6 k. Indigo, P. J. & H. Cantzlaar 2 k. dito, Boutmij & Comp.; 1000 st. Huiden, J. Ooms Ezn & Comp., 219 kr. Suiker, van der Kun & van Schelle; 7 k. Arrowroot, G. T. Plate; 7 k. Indigo, L. Maijer & Comp.; 22 k. dito, M. Reteimijer & Comp.; 19 k. dito, Gebr. Hartsen te Amsterdam; 1000 st. Huiden, Luden en van Geuns te dito; 51 p. Tabak, 318 p. Cassia Vera, 30 k. Indigo, 173 kr. Suiker, Order.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 19 *December, in het O. Z. Heeren Logement.*

N°. 1. Een Huis en Erve, Kloveniersburgwal, C 165; *f* 19900, *f* 300, A. Langerhuizen.

2. Een Huis, Achterhuis en Erve, Heerengracht, RR 277; *f* 11300, Opgehouden.

4. Een Huis, Tuin en Erve, Egelantiersgracht, MM 430; *f* 2525, A. Horstman, Jr.

5. Een Huis en Erve, Halsteeg, I 86; *f* 4050, Denzelfden.

6. De Boeren-Hofstede *Kent u zelve*, in den Bovenkerker Polder bij Amstelveen, groot b. 42.6260; *f* 27600, *f* 1400, J. van Dijk.

7. Een Perceel Wei- en Hooiland, aan den Hoogendijk, WW, groot b. 6.2948; *f* 6700.
8. Een Perceel dito, belend aan bovengemeld Perceel, WW, groot b. 5.9321; *f* 6000. } *f* 12700, *f* 200 P. Palmboom.

9. Een Huis, Tuin en Erve, Palmgracht, QQ 880; *f* 2500, *f* 300, G. van Heerde.

10. Een Huis en Erve, Lauriergracht, FF 273; *f* 3775, *f* 50, R. W. Hartgerink.

11. Een dito, Lange Leidsche Dwarsstraat, CC 347; *f* 2025, *f* 25, P. D. Lusink, Jr.

12. Een dito, Huidenstraat, HH 487; *f* 1800, *f* 2, Opgehouden.

13. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Egelantierstraat, N 161; *f* 1725, *f* 2, J. F. Schutte

14. Een Huis, Tuin en Erve, *Overzicht*, Overtoomschen Weg, I 110; *f* 1250.
15. Een Huis en Erve, naast het voorgaande Perceel, I 111; *f* 700. } *f* 1950, *f* 60, L. Hartgerink, R. Wz.

17. Een Pakhuis en Erve, *Westerhoudt*, Realen-Eiland, VV 55, 56 en 57; *f* 3000, *f* 400, G. Moele

18. Een Huis en Erve, Elandstraat, FF 462; *f* 1075, *f* 2, Opgehouden.

19. Een dito, Korte Prinsengracht, UU 576; *f* 3850, *f* 50, Opgehouden.

20. Een dito, Nieuwendijk, H 10; *f* 5500, *f* 250, J. H. Degens.

21. Een Huis, Achterhuis en [illegible], Haarlemmerdijk, UU 209; *f* 4775, *f* 25, Opgehouden.

22. Een dito, Bethaniedwarsstraat, K 146; *f* 2400, Dito.

23. Een Huis en Erve, Nieuwendijk, L 302; *f* 4850, *f* 50, Dito.

24. Een Pakhuis, Achterhuis en Erven, Elandsgracht, GG 155; *f* 2625, *f* 25, J. Feije

25. Een Huis en Erve, Mantelaarsgracht, Z 554; *f* 5150, Opgehouden.

26. Een dito, Kalverstraat, E 65; *f* 5950, *f* 50, Dito.

N° 3 en 16 zijn niet geveild.

ERRATA. In ons Nommer van 12 en 20 December in de Advertentie N°. 3525, wegens Aanbesteding van het Vergrooten der Kerk en het Bouwen eener Nieuwe Pastorij te *Alphen*, 1ste regel der Text; *staat:* Pastoors en Kerkmeesters; *lees:* Pastoor en Kerkmeesters

ADVERTENTIEN.

(3562) Heden verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, A. M. DE VOYS, geliefde Echtgenoot van

G. J. B. WINKELHAGEN

AMSTERDAM, 20 December 1853.

(3563) Overleden onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw MARIA GEERTRUDA BEUGEL, Weduwe van den Heer HENDRIK HOEFKENS.

NIEUWER-AMSTEL, 15 December 1853. A. F. M. HOEFKENS. Uit aller naam.

(3560) Heden overleed alhier, na voorzien te zijn geweest van de genademiddelen der H. Kerk, onze hartelijk geliefde oudste Zoon JACOBUS JOANNES BERNARDUS, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 18 jaren.

Allen welke zijnen deugdzamen levenswandel van nabij gekend hebben, zullen beseffen, hoe zwaar dit verlies ons treft.

AMSTERDAM, 16 December 1853. J. S. DE HAAS. J. M. DE HAAS, HOURAND.

Voor een Prijsje te Koop:

Een uitmuntend geconserveerd en welluidend **PIANO** van 6 Octaaf en net gepolitoerde mahonij Kast, met fraai verguld ornament. Enkel als sierlijk meubelstuk is het den prijs van *f* 65 waard, die slechts daarvoor [illegible] wordt, is *franco* te bevragen bij den Boekh. [illegible] te *Amsterdam*. (3564)

(3566) Tegen belooning naar bekwaamheid wordt op eene R. K. ARMENSCHOOL gevraagd, een **ONDERMEESTER** en een **KWEEKELING.** Zij die verlangen geplaatst te worden, melden zich schriftelijk en vrachtvrij aan, onder Lr. W. bij den Uitgever dezer Courant.

Gouden en Zilveren Kerkwerken.

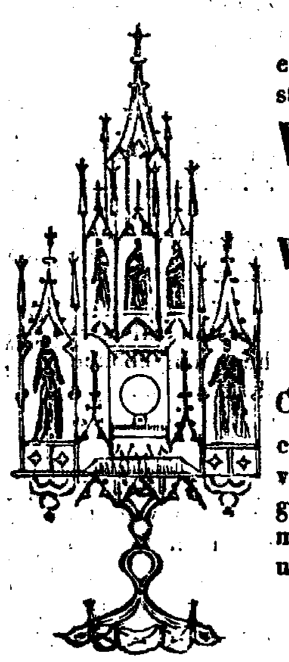

De ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat hun Winkel steeds voorzien is van:

Venerabels, Ciborien, Kelken, Wierookvaten, Wijnampullen, Schenkbladen,
SCHILDERIJEN EN KLAMMEN OP MISSALEN,
LIEVE VROUWE KROONEN,
CHRISTUSBEELDEN, ENZ. ENZ.,

en dat zij bij buitengewone aanvrage van kostbare stukken, in de gelegenheid zijn, die met den meesten spoed en naauwgezetheid uit te voeren.

A. P. HERMANS & Cie. te *Eindhoven.*

NB. Zij bevelen zich mede tot het BIJVERGULDEN van Oude Zilveren Voorwerpen, en wel in het vuur, MATGEEL enz., naar de Parijsche methode. (3565)

EENE DAME GENEZEN *van borstkwaal door de pillen van Holloway, na een lijden van twintig jaren.*

De agent voor den verkoop der Holloway's pillen in Nieuw-Zuid-Wallis schrijft in eenen brief aan den professor Holloway van onderscheidene buitengewone genezingen van borstziekten, welke in deze kolonie hebben plaats gehad door het gebruik dezer uitmuntende pillen; doch wel bijzonderlijk van eene dame aan de Razorbak wonende, welke sedert 20 jaren aan zware aamborstigheid leed, en diensvolgens niet in staat was, de allerminste inspanning van krachten te doen. Eindelijk gebruikte zij de pillen van Holloway, en gevoelt zich nu, volgens hare eigene uitdrukking, in staat den Razorbakheuvel tot den top te bestijgen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.85, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (3330)

NEDERLANDSCH LEESGEZELSCHAP voor Roomsch-Katholieken,

ONDER DE ZINSPREUK:

ENCYCLOPEDIE,

Opgerigt te Rotterdam, 1°. Januarij 1853.

Dit gezelschap bestaat reeds uit 185 afdeelingen in de verschillende provincien onzes Vaderlands en telt ruim 1200 deelnemers.

Vele Eerw. Heeren Pastoren, Heeren Med. Doctoren, Onderwijzers, enz. hebben welwillend als correspondenten het bestuur van eene of meerdere afdeelingen op zich genomen.

Het doel der inrigting is, om door het bezorgen van eene nuttige en aangename lectuur, het daarstellen eener Bibliotheek voor R. C. te bevorderen, ten einde zooveel mogelijk het lezen van schadelijke boeken tegen te gaan.

Die genegen zijn zich als correspondenten aan dit Leesgezelschap aan te sluiten, gelieven zich tot het bekomen van nadere inlichtingen, schriftelijk te adresseren aan het Bureau der hoofd directie van de Encyclopedie te Rotterdam, Weste Wagenstraat, Wijk 5, N°. 647. (3531)

Te Amsterdam bij [illegible] LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.